ORATIO ANNIVERSARIA

In THEATRO

COLLEGII REGALIS

MEDICORUM LONDINENSIUM

EX

HARVÆI INSTITUTO

HABITA

Die xviii Octobris, 1764.

LONDINI:

Proſtat venalis apud J. Whiston, & B. White, in Fleet-Street. MDCCLXIV.

VIRO DIGNISSIMO

GULIELMO BATTIE, M. D.

PRÆSIDI,

SOCIISQUE ORNATISSIMIS

COLLEGII REGALIS

MEDICORUM LONDINENSIUM,

HANC

ORATIUNCULAM

ILLORUM HORTATU EDITAM,

D. D. D.

GULIELMUS CADOGAN.

ORATIO ANNIVERSARIA In THEATRO COLLEGII REGALIS MEDICORUM Londinenſium, &c.

CEleberrimos viros laudare, qui de arte ſuâ, de literarum republicâ, de genere humano bene & præclare merendo, ſui memores fecere poſteros; magnum opus omnino & arduum eſt: at, ſi digne fiat, perjucundum. Ingenuis omnibus dulce eſt laudare; alienâ famâ gaudent boni, inſtrui ſe ſentiunt, & ad ſimiles labores & æmula ſtudia honeſtiſſimo certamine accenduntur. Hic verus hiſtoriæ finis, hos fructus fert magnarum rerum commemoratio, ſcilicet ut præterita ad futuram gloriam urgeat. Hoc veſtrum eſt in anniverſaria virorum illuſtrium concelebratione laudabile propoſitum, cum id quod quâque perſonâ dignum eſt, eâ, quâ par eſt, obſervantiâ, fide & facundiâ dicitur. Id

muneris mihi, nec viribus, nec verbis, nec ſanitate corporis apto & valenti, deſignatum eſſe, miror & perhorreſco; in tantâ & tam honoratâ doctiſſimorum virorum frequentiâ, qui ex abundanti ingenio & conditiſſimâ eloquentiâ, melius, plenius, nullo labore expleviſſent. Sic vultis, auditores digniſſimi, atque ut me vobis morigerum præſtarem, & honeſtè fungerer officio meo; utcunque repetitum, utcunque difficile novos in trito campo flores decerpere, indulgentiæ veſtræ confiſus, ex animo me ad datum munus penſumque revocabo.

Sic conſtitutus a Deo Opt. Max. videtur ordo rerum, ut nihil terreſtris ſtabile ſit, nihil humani permanens; ſed ut lex omnium foret, naſci, labi, fluere; artes & imperia pari progreſſu incedere, iiſdem auſpiciis ſurgere, communi clade perire. Hæc ita eſſe, plurimarum gentium hiſtoria docet; ſed magno & memorabili exemplo eſt imperium Romanum, quo ſoluto unà artes, ad ſummum elatæ, perierunt omnes: & craſſa ignorantia, barbaries fœda, & cæca ſine mente religio diu terris incubuerunt: nullum jus nec jurisprudentia, nec urbanitas, nec caritas, nec humanitas apud homines, ferarum more aſſuetos pugnare & rapto in diem vivere: obrutæ jacent artes, cum veterum ſcriptis, marmoribus, tabulis, ſignis, omnibus quæ vitam humanam & ornant & nobilitant communi ruinâ ſepultæ jacent.

Corruit imperium Romanum, ſtetit quidem Roma & ſtat adhuc; ſed non qualis erat: non Roma libera,

ſons ingeniorum, heroum fœcunda mater. Stat nomine, non re; triſte mutabilis fortunæ monumentum, duram ut vice ſuâ ſerviret ſervitutem, atque ut Hadrianos novos, & Cæſares non ſuos miraretur & formidaret.

Corruit imperium Romanum & ab ſtirpe interiit. At vero artes immortales, æterna ſcientiarum ſemina, mille annos ſepultæ tandem reſurrexere. Simul omnia in melius mutari, manſueſcere animi, emolliri mores, ſua bona ſcire & conſulere cœperunt homines, principes protegebant artes, arteſque viciſſim ornabant principes: tali auxilio & patrocinio florebant omnia, rura gaudebant vomere, commercio urbes, & abundantiâ & pulchritudine ſuâ tellus luxuriabat.

Renaſcentibus undique literis, quanta Britanniæ noſtræ felicitas! quanta ſuperbia! tot tantoſque ſuos habuiſſe in omni genere, qui primas tulerunt partes palmamque reportarunt. Phyſica tota noſtra eſt, & quicquid ſani habet metaphyſica; harum enim ſcientiarum patres & principes Verulamii, Boylei, Newtones, Lockii vix alibi reperiuntur.

Quod ſuos verè illuſtres jactet Britannia, medico, fundatori veſtro Linacro debetur; nam primus ille literas agreſti patriæ intulit. Ante eum vix ulla ſunt aut doctrinæ, aut ſapientiæ, aut ſenſus communis in his regionibus veſtigia; vel ſi qua fuerat philoſophia, ea omnis cum Ariſtotele apud Arabes exulabat. Sed

ille naturâ & ingenio ſuo edoctus, obſcurâ in nocte aliquid veri vidit, amavit, coluit; &, amotis ignorantiæ & erroris ruderibus, viam patefecit, & ad veram philoſophiam naturamque ipſam ducentem monſtravit. Hic vir, hic eſt, qui naturâ admirabili, ſtudio & labore & patientiâ incredibili; vigiliis & peregrinationibus, muſas omnes ſeveriores feliciſſime coluit. qui, cum neminem quem præceptorem adiret, domi inveniſſet, nec eas artes quas diſcere flagravit, haurire potuit, in Italiam ſe tranſtulit; ibique optimorum conſilio, amicitiâ & conſuetudine animum diſciplinis omnibus exercuit, omneque quod erat aut doctrinæ aut ſcientiæ in illâ ſede & magiſtrâ ſtudiorum complexus, in patriæ ſinum reportavit, ſuoſque novis artibus & ſcientiis ante inauditis locupletavit. Hic eſt, qui cum viderit medicinam incultam & ſquallidam ad tabernas, in foro & in triviis nundinantem, & vilia popello vendentem; ſuſtulit, excoluit, adornavit, a malorum conſortio & improbâ empiricorum conſuetudine diſſociavit, & inter primores & principes priſtinâ & debitâ cum dignitate locavit. Quantus honor primis in omni arte debetur inventoribus, tanto efferendus eſt Linacrus: primus ille grammaticam, tunc temporis aut neglectam aut parum cognitam docuit, artium primam reputans, & ipſius ſapientiæ fontem. quis enim aliquid boni noverit, aut e vulgo hominum evaſerit, niſi qui prius bene & pure loqui & dicere

& ſcribere probe didiciſſet? De emendatâ ſtructurâ Latini ſermonis ſcripſit, &, præceptis & exemplo, corruptam & depravatam in priſtinam puritatem atque elegantiam vindicavit. Doctus ille ſermones utriuſque linguæ Galeni libros, tantâ fide, tantâ luce, tanto nitore reddidit, ut melius Latinè quam antea Græcè loquerentur. Ejuſdem operâ, teſte Eraſmo*, Ariſtoteles Latinè legitur, ut, licet Atticus, vix in ſuo ſermone parem habeat gratiam. Fuerant illi permulta in ſcriniis utiliſſima, quibus ſtudioſorum animos allicere & fovere ſtudebat, ſed non niſi limatiora quædam in lucem edere auſus eſt. Tam cautus, modeſtus, & exquiſitus fuit, ut dum omnibus aliis docendo placuit, ſibi ſoli non ſatisfecerit. Toto vitæ decurſu, qui & ſtudiorum idem fuit, quot ardua non ille ſuperavit! quot dura non perfregit! quot aſpera non complanavit! ut artes omnes ubicunque renaſcentes fideliter diſceret, & pro fundamento medicinæ novæ, naturalis, rationalis ſuperſtruendæ poneret. Quod tot & tanta ſucceſſores ejus proximi fecerunt, ſua laus eſt; primus ille perrupit tenebras, illi luce novâ gaudentes, talia detexerunt & demonſtrarunt, quæ genti medicæ gloriæ erunt in æternum manſuræ. His monumentis vir ille ſaluti publicæ conſuluit, patriam ornavit, & rempublicam veſtram nomenque ſuum æter-

* Hoc opus in publicum non prodiit, nec conſtat clariſſimum Linacrum perfeciſſe.

nitati

nitati conſecravit. Gaudete, vos, quos civitate ſuâ honeſtari voluit, quos virtutum ſuarum, nec vanâ ſpe, heredes expectavit, tamque ornato excellentique viro & fundatore capite ſuperbiam.

Quin & hoc quoque Linacri laudibus ſummo jure apponendum, quod cum noverit quam parum valet vita brevis unius hominis ad artes erigendas, non niſi conjuncto multorum & ſucceſſivo ſtudio, labore, & patrocinio ad perfectionem promovendas, ille optimos quoſque illius ætatis in auxilium vocavit, amicitiæ fœdere & unito propoſiti conſilio adjunxit ſibi; ne feliciſſimis auſpiciis ſuſceptum opus, arteſque noviſſimè natæ, cum primo inſtauratore deficerent, deficientibus dignis ſucceſſoribus. Nonnulli fuerunt inter hos clari & inſignes viri, qui, quiſque ſuum contulerunt. Sed primus inter omnes emicuit Johannes Caius, dignus qui pari honore incederet, atque amicitiam dextramque Linacri teneret, qui ad ipſius exemplar formatus, eodem amore ſcientiarum captus, ſimilem ſibi vitæ ſtudiorumque rationem inſtituit; æquali induſtriâ, ardore, peregrinatione, & ſucceſſu, æqualem gloriam adeptus, ab eruditis omnibus Linacrus alter non immerito dictus eſt. Nec erat, quod uter comparatione aut perderet aut erubeſceret; cum enim magno amborum honori, alter ex alterius laude partem, uterque autem ſuam totam haberet; uterque in eodem ſtudiorum & gloriæ curriculo certavit, & cum jam palmam

mam acceperat Linacrus, e carceribus exiens Caius paſſibus æquis præcurſorem ſecutus eandem coronam obtinuit. Ille in inculto & derelicto ſolo ſevit, cum jam flos veteris ubertatis exaruit; ſed aliquos cepit fructus. Hic alterius labores lucro vertens, & agrum altius exarando cumulatiorem meſſem conſecutus eſt. Cum enim Galeni libros quos vehementer admiratus eſt, intentâ & docili mente evolviſſet, tanto anatomiæ excolendæ ardore correptus eſt, ut huic labori totum ſe dederit; nec iis, quæ ex illius ſcriptis didicerat, contentus, ulteriores progreſſus fecit, de ſuo nova & utilia addidit. Ab optimis magiſtris inſtitutus, a familiaribus Columbo & Veſalio incitatus & adjutus, præcipuè autem obſervationibus propriis inſtructus, quas in cadaveribus ſecandis diu multumque exercitatus fecerat, his ſuppetiis præparatus & operi aptior factus, commentaria in ejuſdem Galeni libros ſcripſit, quædam loca, a Veſalio male intellecta, vindicavit, corrupta reſtituit, obſcura illuſtravit. Domum tandem reverſus, hâc arte egregiè pollens, prælectiones anatomicas apud chirurgos inſtituit, quos ſummo dolore cultrum temerariâ & imperitâ manu tractantes viderat, humanæ ſortis miſeritus, nec olei nec operæ parcus, ignaros patienter docuit, nonnulloſque ad ulteriorem artis neceſſariæ culturam excitavit. Quæ hoc fonte derivata felici & rapido decurſu per patriam fluxit. Nil opus eſt laudibus ejus inhærere, hoc unum

memoriæ

memoriæ veſtræ commendare velim. Anatomiam ſcilicet non e chirurgorum officinis, ſed ex Academiæ ſpatiis, liberali culturâ, medico præmonſtrante, exiiſſe. Cætera, clariſſimi viri hiſtoriam, mores, virtutes, noviſtis omnes, novit & gaudet Cantabrigia alumno & fundatore ſuo, quæ vobiſcum & literatis omnibus, donec erunt artes, aut manebit pietas, nomen ejus reſonabit.

Ut Linacro Caium, ſic Caio Harvæum debemus. Harvæi nomine audito, quis primis literulis eruditus, quis philoſophiæ colore vel leviſſimo tinctus, qui non toto pectore exultat, qui non gratiſſimâ ingenii virtutumque ſuarum recordatione lætus, & famam ejus & triumphos celebrare geſtiat? O Harvæe! magnum medicinæ lumen, Angliæ decus & orbis literarii deliciæ! omni ore decantate, omni corde dilecte, necdum ſatis pro meritis tuis laudate, ſit mihi fas vocem attollere, canentium choro immiſceri, floreſque novos inſigni coronæ tuæ innectere. Tu, Moſes alter, veros vitæ ſalutiſque fontes recluſiſti, illibatos ante te. Tu nova miracula attonito & invidenti mundo pandiſti, iniquo ſæculo, pro more ſæculorum omnium, nequicquam dubitante, obtrectante, reclamante. Tu, invidiâ, contumeliâ, vituperatione omnique obice major, lucem in tenebris oſtendere pergebas, & cæcis dediſti videre: famæ & fortunæ ſecurus, hoc unicum, pro ſummo tuo erga homines immerentes amore & caritate,

caritate ſollicitus curans, ut veritas illa circumacti ſanguinis, quaſi cœlitus tibi ſoli dilapſa, ad commune bonum, doctrinæ ſolatium, & generis humani ſalutem prodiret & extra omnem dubitationis aleam eluceret. Hoc tibi vivo videntique contigit, hanc accepiſti laboris & ingenii mercedem, malevolis omnibus fruſtra adverſantibus, prævaluit tandem demonſtrata veritas, in omne ævum duratura. En vero invidiam hominum & malignitatem! cum jam ſublatum eſt omne dubium, & meridiano ſole clarius vis veri irradiavit; illi ipſi qui aut dubitaverant aut negaverant, & totis viribus contra famam tuam inſurrexerant, irâ & odio proſequentes & quaſi mordicus divellere conantes ab omni munimento pulſi & fugati, nihil novi eſſe prædicant, ſed rem jam notam te tradidiſſe; ægrè ferentes unius Angli gloriam, quâ multos inclareſcere poſſe crediderunt, diviſam volebant, & Paulo & Veſalio & Serveto aliiſque magnam reperti partem tribuere ſtudebant. Nonnulli eâdem acti invidiâ antiquitatem altius explorantes, & Galeno, & Hippocrati, & ipſi Homero innotuiſſe contendebant, inventâ voce aut Græcâ aut Latinâ, periodum, circuitum aut ejuſmodi aliquid ſonante: Euge! clamabant illuſtres hi veteres circulationem ſanguinis intellexerunt. proh vanitas! An illi qui cordis uſum & arteriarum, qui ſecretiones omnes, & nutritionem & incrementum corporis ignorabant, qui omnia in

animale per ſacultates quaſdam, per divinum aliquod ignotum movens fieri docebant; qui denique phyſiologica omnia præter nexum & poſituram partium omnino neſciebant; an illi quidquam de vero ſanguinis circuitu ſubolfacti ſunt? imo nec in ſomniis. Præterea, res nunc omnibus patefacta talis apparet, quæ non partim conſpicienda; ſed totam ſciri, vel penitus neſciri, neceſſe eſt. aliquem enim humorem in corpore moveri, quin omnes moveantur, impoſſibile videtur. Satis eſt argumenti, his ſedulo perpenſis, candidi bonique omnes certiores facti, juſtitiam moniti, famam eam, quæ vivo negata eſt, cineri tuo ſinceram & indiviſam, æquiores dabunt.

Cætera illa, quæ de generatione animalium edidit, & plurima alia, quæ ſcripſit, alia meditatus eſt Harvæus, ingenioſa ſane & præclara, quibus vulgus hominum magnos ad honores ſuccreſcere potuerunt, vix memorarem; niſi quod hoc quoque commonſtrare valerent, ſcilicet, quod non caſu, non fortunæ ictu felici, velut alia, utilia quædam, alia pernicioſa detecta ſunt, magnum ejus inventum effulſit; ſed ille præſtantiſſimum ingenium contulerat ad ſummam rerum anatomicarum & perfectam phyſiologiæ ſcientiam, & poſtquam longo labore & ſtudio veteres theſauros, & quicquid erat recentioris doctrinæ fruſtra perſcrutatus eſt; ſolo tandem acri ſuo judicio & oculatæ mentis acie arcanum hoc naturæ penetravit & intellexit.

Reſtat

Reſtat de virtutibus, de benevolentiâ, de beneficiis Harvæi dicendum; ille enim gravioribus artibus decus omne virtutis ſummâ cum ſuavitate morum junxit. Hæc omnia impari calamo leviter tantum attingo, vati futuro cedens, cui dederit natura dulciora & digniora loqui. Sed officium, ſed pietas ipſa monet ne tanta omnino immemor & ingratus præterirem. Quo ille ſpiritu vere philoſophico contumelias tulit, patientiâ vicit? quâ animi propenſitate vos veſtraque amplexus eſt? quâ munificientiâ ædes veſtras adauxit & ornavit, Senaculum & Muſœum de ſuo nomine, condidit, Bibliothecam inſtruxit & locupletavit? quâ benignitate & amore pio omne quod longo labore & perenni ſtudio excuderat, prælectionibus ſuis ſtudioſis omnibus communicavit? quam ſæpe comitiis interfuit præceptor, fautor, patronus; conviviis, comes jucundus, conviva facetus? extremo tandem ſpiritu octogenarius ſenex vobis fauſta omnia precatus, fundumque laremque, vivus adhuc, proſperitati gaudiiſque veſtris in æternum conſecravit.

Proximus in famæ curriculo ſequitur Sydenhamus, vir bonus, ſi quis alius, & fidelis, non ſolum ad ſumma doctrinæ natus & eruditus; ſed, quod nomen ejus meliori notâ diſtinguit, ad optimam illam & optatiorem medicinæ partem depurandam, ulterius provehendam & comprobandam, veram ſcilicet & naturalem medendi artem. Mos vitioſus fuit illius ætatis

vanis opinionum commentis indulgere, prout hypotheſis hæc vel illa, mirâ cerebri fertilitate ficta atque excogitata in vertiginem rapuit ſummos viros. Hic Harvæi reperto abuſus, transfundendi ſanguinis ab uno animale in alterum ideâ delirabat. Ille mirabilibus Chemiæ captus, omnia per Chemiam fieri, & mixturis quibuſdam ab illâ arte petitis cruorem humanum, forſan in uſum transfuſionis, componere volebat. Ad hunc modum errores humani infinitâ mole ac numero, aucti & coacervati ſunt. Imaginatio male fœcunda productione malorum luxuriabat, librorum turba in ſylvam immenſam excrevit, longéque a veritate & ſimplici naturâ præoccupatam multorum judicium deflectebat. Hinc ortæ hypotheſes, ſyſtemata, ſubtilitates philoſophicæ quaſi ab alembico deſtillabant, & funeſtiſſimo ſucceſſu in medicinam inductæ ſunt. Atqui non ſic Sydenhamus corio humano ludebat, nec vanis figmentis fucum ſibi aliiſque fecit; ſed contra hos omnes inſurgens phantaſiæ errores, praxi ſuæ inſuper ſtruendæ ſolidam atque inconcuſſam ſubſternens baſin, exercitio & uſu, diligenti & accuratâ morborum obſervatione ſalutiferæ artis ſuæ incremento ſtuduit, ad ſummum faſtigium evexit, & ſymptomatum omnium, vel minimorum, modo certo conſtarent, fideli hiſtoriâ bono publico & poſterorum memoriæ benevolè mandavit. Vigilatis ejus laboribus nemo ſpecie recti decipitur aut avius

deducitur,

deducitur, ſed accurata & elegans rerum narratio, verum ſimplex & incorrupta fides ubique nitent, & promiſſis ſuis, & votis omnium abunde reſpondent. Febres, mortis prænuntias, ſæpe etiam agente naturâ ſalutis inſtrumenta, nemo clarius perſpexit & explicuit; omnes ad certas & definitas ſpecies retulit, cuique notas diagnoſticas & characteres ſuos impreſſit; ad anni temperiem & conſtitutionem revocavit: deſideratum opus! quantum hinc juvaminis ægri capiant? quantum fructus ſtudioſi? quibus libri ejus uſus & experientiæ, magiſtrorum omnium præcepta exſuperantis, locum teneant, quique ſic inſtructi artem exerceant quaſi jamdudum in ægrotantium curâ verſati. Quare vivit adhuc Sydenhamus, vivit poſt funera, non ſolum vitæ ſcriptorumque famâ perenni, ſed utilitate & beneficiis nunc acceptis, & ſemper accipiendis; quibus adhuc ægrotantium malis intereſſe & conſulere videtur, medicus, & opitulator vel in terrâ defoſſus.

Duobus his quaſi medicinæ columnis, majorem aut præſtantiorem fruſtra quis quæſiverit. Fuere tamen alii valde probati viri, & nomine & memoriâ digni, qui in ærarium commune ſua contulerunt. Quorum e numero evocare licebit Williſium & Gliſſonem, hunc hepatis ſtructurâ & uſu illuſtratis, illum cerebri compage patefactâ celebrem; ſed nefas eſſet Lowerum obliviſci, qui cor, nobile viſcus, pri-

mum

mum natum & ultimum moriens, exploravit, ejuſque actionem & fabricam penitus perſpexit & explanavit, & Harvæi doctrinam, ſi quo indigere potuit, teſtimonio novo ſtabilivit.

Venimus fere ad noſtra tempora, & ecce ante oculos, vir omni vitâ atque victu excultus atque expolitus; non imperitæ turbæ ſuffragiis, non populi ſtulto clamore evectus, ſed eruditæ civitatis judicio probatus, Johannes Freindus. Qui & excelſo ingenio, & flagranti ſtudio, & doctus a puero ſumma omnia petivit atque permenſus eſt. Non humi contentus cum mediocribus reptare, qui quicquid habent aut loci aut momenti, id ex arte ſuâ & ordine derivatum tenent. Ille arti dignitatem contulit, & alas & animum in altum intendit, nec ſecundus in primo loco, ſed inter primos eminere. In ſenatu orator gravis & fortis & in optimis rebus conſtantiſſimus. In arte ſuâ medicus, ut neminem ſuperiorem, pauciſſimos certe pares haberet. Mirum ſane unde tot virtutes & ſpecie diſpares, quæ diſciplinam cultumque diverſum ſibi vindicare videntur, tantâ prudentiâ conjunxit. Sed illi artium liberalium univerſâ intelligentiâ claro & perfecto, nihil erat quod in quamlibet arenam deſcendere metueret. Nullum tempus illi unquam vacabat aut a publicis negotiis, aut a ſtudiis domeſticis, aut a ſcribendo aut a cogitando, ut muſas ornatiores invitaret & ad ſe alliceret. Res aſperas philoſophiæ & medicinæ tam caſti-

caſtigatâ, & quantum hodierno licet claſſicâ elegantiâ tractavit, ut ſcriptis ejus quæ veram ſapiunt antiquitatem, nec ſententia, nec verbum non Romæ tritum illapſum videatur. Neque id ipſum elaboravit, tam leporis cauſâ, quam ponderis, quod elegans verborum delectus & conſtructio impertit rebus adeo. illo docente delectamur, ut cum antiquorum optimis verſari videamur. Qui, utcunque in rebus phyſicis minus rectè judicabant, ſoli ſunt elegantiarum arbitri, & recogniti facundiæ magiſtri.

Huic illuſtri viro præmaturâ morte abrepto ſucceſſit alius & idem illuſtris & elegans, muſarum comes, deliciæ veſtræ, Pellettus, eximiis naturæ dotibus ornatus, liberali culturâ expolitis, aptum ſeſe natum ad omnem vitæ dulcedinem monſtravit. Comis, urbanus, facetus, æqui amans, carus amicis, deſideratus omnibus. O invidenda fortuna! O fortunate nimium! cui datum eſt & modicas opes poſſidere, lautiores contemnere; per amœna literarum peragrare, grata omnia in tranſcurſu delibare, acerba reſpuere. Illi conceſſum eſt, medicinæ ſtudio naturæ mirabilia pandentis mentem animumque locupletaſſe, ingrata exercitii, hominum ineptias & injurias, quæ nobis devorandæ ſunt, ingenuo liberoque faſtidio rejeciſſe. Stultitiâ tandem & moleſtiis ſæculi laſſatus ad limen muſarum & otii ſe recepit, rure ſuo, & tranquillæ vitæ gaudiis contentus & felix, placidos dies noctesque

que cum ſomno egit, poſthabitis divitiis operoſioribus.

Iniquiſſimum certe foret Pelletti nomine memorato, Plumtræum ſuum inſalutatum præterire; amicum, ſtudiorumque & vitæ comitem, cui & præclarum ingenium; plurimæ, eæque non vulgares literæ, virtutes ſimiles, eademque ad ornatum copia. Cui nihil non amabilis aut decori aderat, nihil humani defuit; benevolus, candidus, officioſus, amiciſſimus vixit. optimi mores ornabant virum, ſumma intelligentia medicum. Quanto judicio redundantem expurgavit pharmacopœam, inconditaſque & abſurdas medicamentorum formulas, quibus obruta eſt medicina, & omne præter remedium inerat, ad ſimplicem atque utilem elegantiam revocavit? quâ ſide & honore præſidis munus explevit, quâ dignitate ſuſtinuit? Teſtes Vos eſtis, meminiſtis enim, adhuc cari capitis deſiderio perculſi, quâ feſtivitate lætus, cathedram conſcendit, atque jocos & ſales & hilaritatem undequâque ſpargebat, quam nihil non faceti atque exornati exibat ex ore!

Ingenuis his clariſque viris non immerito numeratur Jurinus, nec enim facilè quem dixerim plus ſtudii quam illum ad omnes bonarum artium diſciplinas adhibuiſſe, aut majorem geometriæ rerumque phyſicarum ſcientiæ laudem eſſe conſecutum. bonis his initiis, ſolidiſſimis ſuperſtruendæ medicinæ fundamentis orſus, ſubito

ſubito ad artis ſummum elatus inter peritiſſimos primas tulit. Quod vero illi magnum, generique humano felix fauſtumque fuit, nova illa eſt & nunquam ſatis admiranda, quâ medicinæ vires auxit & gloriam, prophylaxis variolarum inſitiva, ejus potiſſimum conſiliis atque experimentis comprobata &, favente Deo, ad exoptatiſſimum finem perducta. Quantum boni ſalutifero ab hoc artificio profluxerit, millia illa hominum morte redemptorum eloquantur. Atqui vero non omnis hæc gloria Jurino concedenda eſt; neque ego is ſum qui falſis & fucatis & ſepulcrali adulatione quemquam ornare ſtuderem, nec alienis honoribus illi opus eſt qui reſplendet ſuis. hoc ſuum totum non eſt, ſed alias allatum. multum vero illi debetur, quod pro ſalute publicâ tanto in diſcrimine periclitari famam auſus eſt, cum ſpes boni exitus incerta admodum adhuc & dubia vacillaret. quid enim exiſtimandum erat de barbarorum illorum more, aut quis crederet aliquid ad imitandum ab iis afferri poſſe qui filiarum ſuarum pulcritudinem atque pudicitiam, vendunt, emunt, pretio negotiantur; & vitas hominum, vel ſuorum, parum ducentes eo animo hoc fecerunt, ut mercaturæ ſuæ conſulerent, & puellarum facies in vado collocarent? Suum cuique tribuatur, & fiat juſtitia nobiliſſimæ fœminæ noviſſimè in hoc congreſſu juſtiſſimis præconiis celebratæ, cujus acri judicio & eruditæ obſervationi ſalutaris hæc methodus debetur.

Illa eſt, quæ naturæ dotibus & cultiſſimâ mente eximia, quam muſæ gratiæque omnes molli fovebant ſinu, ſuamque vindicabant, illa vel e barbarorum fæce hoc utiliſſimum diſcere atque haurire potuit. atque domum redux auguſtiſſimæ reginæ, piæ memoriæ, Carolinæ tantâ fide & commendatione communicavit; ut illa, eruditiſſima ipſa, quæ literarum omnium artiumque laudatarum & cultrix fuit & patrona, utilitate rei inſignis perculſa, ſtatim periculum faciendum juſſerit, quo probè & bonis avibus facto, regiam ſobolem operationi committere non pertimuit. Tantis auſpicibus commendatam atque ſancitam feliciſſimoque exitu comprobatam rem, nil mirum per patriam populumque fluxiſſe. Si qui ſunt, iique ſeſe doctos profeſſi, qui tantum beneficium mortalibus invidentes, perſtringere atque ſufflaminare conantur; lugendi ſane potius quam cum iis ineundæ controverſiæ digni videntur. Quid ſi hinc inde unus e mille perit eorum qui ſpontaneo morbo perituri eſſent? id maximè imperitorum ægros tractantium inſcitiæ imputandum; qui, importunâ ſuâ, ſæpe nocivâ, ſemper officioſâ nimis medicatione multos in diſcrimen vitæ conjiciunt. quandoquidem, non inexpertus loquor, res aliter fere omni periculo vacaret. Dolendum ſane, ſi ars benefica exoleſcat unquam, id potiſſimum futurum, non defectu rei, ſed quod popularis auræ arbitrio iis tractanda conceditur, in quibus, ſi quid inciderit dubii, nullum

nullum eſt auxilium, & quod medicorum munus eſt, vix amplius medicis obeundum.

Sed unde abii redeo, ne locus hic dieſque curialis virtutis laudibus ſacri, ingrato culpandi officio profanarentur; atque ut hoc peccatum bene redimam, ad tuas laudes feſtino, ſi tenus conſcendere concedatur, conſummatiſſime Meadi. Tu curſu magno ferebaris; tibi magni honores debentur: ſin vero majora cupienti conatus impar defecerit & tantâ de ſpe decidero, æqui boni conſulas optimo animo factum. non enim cuivis de te digna loqui datum eſt, nec laudando pluſquam imitando aſſequimur. Tibi naturæ donis accumulato acerrimis ſtudiis & liberali diſciplinâ excultis atque ampliatis, iiſque artibus & ſcientiis, quæ ſunt ingenuo liberoque dignæ perpolito, & in omni parte humanitatis perfecto, Tibi tanta eſt ad ornatum ubertas, ut quid mirer magis, aut unde ordiar incertus hæream. ſive enim ingenium, ſtudia, mores complector; ſive florentem juvenem, avide doctrinæ fontes haurientem; ſive togatum gravem & medicum maturitate judicii, ſcientiâ & famâ valentem; ſive ſenem præcipientem & monentem; Tu es unus profecto qui tantâ præſtas in omni ætate excellentiâ, ut cæteris vix ullam laudem reliqueris. in adoleſcentiæ tuæ primitiis quanta fœcunditas, quæ deinde ſagacitas in iis, quæ ſeſe nimium profuderant revocandis; in ultimo tuo illo labore quam præclarum dediſti exemplum

manentis ingenii ſenibus manente ſtudio & induſtriâ. His naturæ artisque muneribus fortuna junxit ſua; Tibi dedit & opes & artem fruendi. Tibi contigit principibus placuiſſe, cum magnis vixiſſe, & in flore & robore civium ſummâ cum dignitate & gratiâ verſato fuiſſe, totius longævæ vitæ ſplendore & magnificentiâ raroque eo urbanitatis colore diſtincto, honorato atque eminenti. Quæ tibi illa domus! quibus monumentis inſtructa penetralia! quicquid rarioris erudita repoſuerat antiquitas, quicquid exquiſiti recentiores artes excuderant, tibi ceſſit in ædis aut bibliothecæ ornamentum. qualis ibi amicorum congreſſus! doctrinæ commercium! gratum quippe hoſpitibus muſis domicilium, ubi tanta & tam exquiſita enitebat literariæ ſupellectilis abundantia. Tua apud exteros pervolgata fama patriæ gloriam ſuſtinuit, nullus advena doctus aut boni nominis huc appulit, quin te quæſiverit, te ſalutatum venerit, nec fructuoſo itinere rediturus niſi te frequentato rediiſſet. Quo Tu ſancto hoſpitio juniores tuæ gentis excepiſti! dictis amicis affatus es, quibus hortatibus recreaſti, atque animos incendiſti; quâ benignitate paternâ eorum famæ & commodo conſuluiſti! Te viciſſim amore pio proſequimur, magiſtrum colimus, patrem veneramur. Quare dilectum caput cingimus hederâ, ambabus ulnis genua amplectimur. nomen tuum imagine marmoreâ perennius, præcordiis inſcriptum manebit, ultimis

nepotibus

nepotibus deſcendet, eorum laudibus adaugendum, velut amnis immenſus quo longiore fluit itinere, eo plures accipit tributarias aquas.

Ultimo jam loco, ſed non ultimâ laude memorandus eſt, ingenio atque arte valens & habilis Letherlandus. quem omnes novimus doctum, candidum & ſincerum. doctrinæ inſatiabilis, tamque avidus excolendæ mentis fuit, ut corporis vires neglexerit. aliorum ſanitati ſtudioſe invigilando, ſuæ nimis ſecurus, adverſâ valetudine continuo luctatus eſt. diuturnos dolores & tædia patientiâ & fortitudine incredibili ſuſtinuit; nec ſtudia remiſit, donec tantis malis fractus & abſumptus mortem obierit philoſophorum.

Reſtat adhuc inani laude cumulandus optimâ indole & maximâ ſpe juvenis, acerbâ morte noviſſimè abreptus Woollaſtonius, cui nullus animi defuit aut vigor aut virtus, & ſic meritum erat ſuum ut matura præmia accepiſſet; illi aſtabant & opes & honores & jam famæ patebat via. Quis noſtrûm tam obtuſi pectoris, ut tali jacturâ lacrymam neget? ſed triſtem eventum melius velo obducere quam recentem dolorem nimis importunè movere.

His viris, his incrementis, his viribus datis, diſſoluta ante ac divulſa, nec dum ad artem rationalem redacta, collecta eſt & adaucta medicina. ſuis ſeſe tandem exuit ſordibus, nec amplius conjecturâ, aut experimento vago, aut falſâ doctrinæ ſpecie; ſed na-

turæ

turæ obſervatione & rerum quâ licet perfectâ cognitione innixa, ad eum quo nunc videmus gloriæ apicem elata eſt. Inclaruerunt hi viri, alter ex alterius laboribus profectum fecit, artemque provexit ſuis, donec tandem ea nata eſt & ſtabilita, quâ nunc fruimur phyſiologia; cujus ad perfectionem pauciſſima certe deſiderari videntur. Nec tam patrii oris degeneres nos ſumus, & virtutum ſuarum excidui, ut quæ illi dederunt, iis neſciremus uti. Noviſtis omnes quæcunque illi docuerunt, & noviſtis ſaluti publicæ convertere; nec ullo alio tempore tantum valuit medicina; tantum potuerunt medicinæ profeſſores. obtrectent, fremant, qui volunt, maligne & perperam judicantes, temporis acti laudatores ignari. deſignent, ſi poſſunt, quâ regione, quove ſæculo, tam bene nota eſt & intellecta humani corporis fabrica, aut ubi, aut quando tam utili ſolidâque ſcientiâ de morbis judicatum eſt, aut tam potentia & tuta ſimul adhibita ſunt ad eos profugandos medicamenta, & ad ſanitatem tuendam adminicula. Si monſtrum Empiriea ſua centum attollit capita, & adverſus omne genus hominum per urbes graſſatur; ſi fraude malâ perit populus, & primores populi pillulâ maleſanâ, pulvere venenoſo moriuntur; ſi inulti equitant empirici, quiſque ſuum & cæde & ſtrage populatus iter. Non artis defectu hæc fiunt, non medicorum culpâ. ignarum vulgus plura quærit & majora quam fert ratio aut naturæ leges ſinunt; miracula

 inhiat,

inhiat, adit miracula profeſſos ; & iiſdem mendaciis millies repetitis vult decipi. alienis nemo, ſed quiſque malis ſuis nimis ſero ſapit, datis ſtultorum pœnis. Omnibus artem, quam non norunt, exercere licet : non ſolum chirurgus & pharmacopola ultra crepidam audent, ſed ſutor, & ſartor, & faber, & fullo, pollent omnes in arte medicâ & rempublicam capeſſunt, & magno inſipientis ſæculi & damno & opprobrio, autoritas veſtra, neſcio quo maligno ſidere, langueſcit. Quid reſtat ? Auditores digniſſimi, anne his malis cedendum eſt, an contra fortius accingendum ? gerendus mos eſt, donec alter erit Caius, qui autoritate nutuque legum nefarios reprimat, aut Deus dabit finem ? Interea Vos vero, viri integerrimi, quicquid opis eſt veſtræ afferetis, cavebitis ne leni indulgentiâ horum hominum nequitiæ adſpirare videamini, eorum congreſſus & conſilia cane magis & angue vitabitis. cavebit unuſquiſque ne jungatur dextra, ne ſit eodem ſub trabe cum empirico & homicidâ. Caſtas ſanctaſque has ædes ſervabitis, arceantur profani, nec niſi ingenuo liberoque pateant fores. Collegii veſtri ſanctimoniæ & dignitati eo ſtudio atque ardore conſuletis, quo quiſque pudicitiæ ſuæ domus & familiæ provideret. Sic eſtis virtute veſtra, etiamſi indotatâ, involuti ; invidiâ, contumeliâ, inimicis injuriiſque omnibus majores, tandem aliquando triumphaturi.

F I N I S.

Index;

1. Dissertatio Juridica, de Patria Potestate, à Davide Antonio DeKanter. – – Lugd. Bat. 1719
2 Dissertatio Physiologico-Mechanica De Catameniorum fluxu à Phil. DeLatour. Lugd. Bat. 1733
3 Disputatio Juridica de Jurejurando litis decisorio a Jacobo Ockerse Lugd. Bat. 1718
4 Disputatio Juridica in Legem Corneliam de Sicariis à Petro magge a Renesse. Trajecti 1718.
5 Oratio de Honoribus academicis, magno Doctrinæ præmio à Joh. Conrado Ruckero Lugd. Bat. 1735.
6 Dissertatio Philologico Juridica, de maleficis, mathematicis et cæteris similibus à Petr. Tollozan. Lugd. 1736
7 Dissertatio Inauguralis in Aphorismum Hippocraticum 28.um à Barth. Herm. De Moor Lugd. 1736
8 Disputatio Juridica De Præscriptione longissimi temporis à Conr. Walkenier Trajecti. 1718
9 Jac. Wittichii Oratio De Iniquitate, et Inutilitate Tormentorum, in questionibus reorum Lugd. B. 1736
10 Theses Physicæ de Electricitate, à Lud. Necker. Genev. 1747
11 De Medicorum apud Veteres Romanos degentium conditione Dissertatio à Conyers Middleton. Cantabr. 1726
12 Dissertatio de Diluvio à Pet. Picot Genevæ 1768
13 J. Wesselii Oratio De Simplicitate prudenti in oratore sacro requisita. Leidæ 1739
14 Oratio Harveiana à Gul: Cadogan. Lond. 1764.